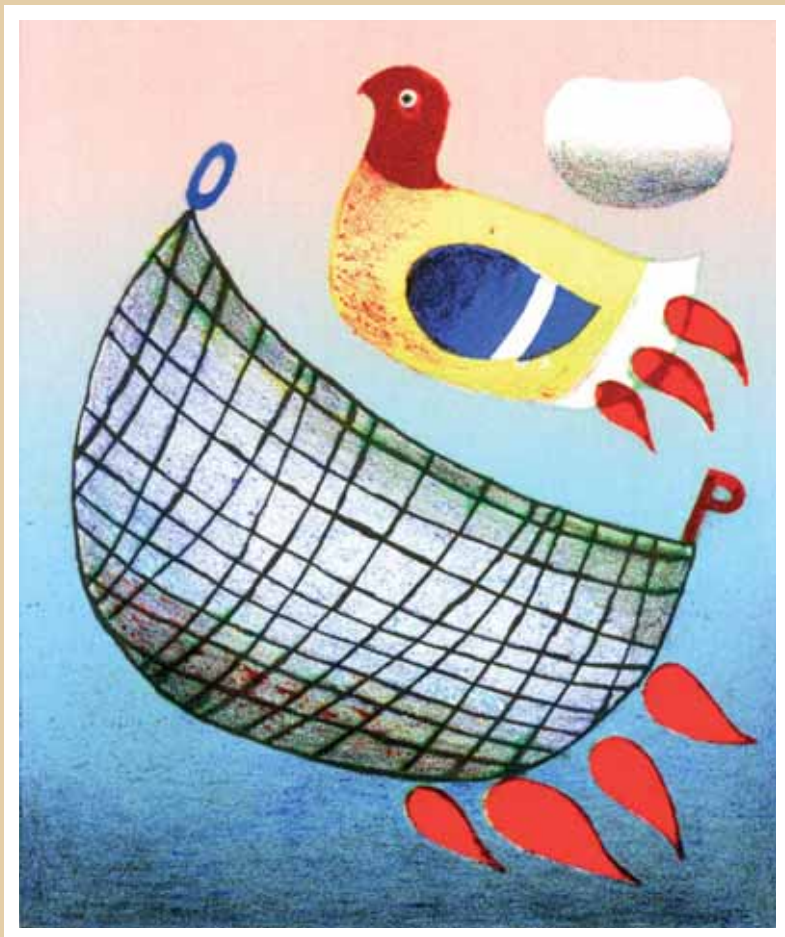

4/2016

KNIŽNÍ ZNAČKA

ČASOPIS SPOLKU SBĚRATELŮ A PŘÁTEL EXLIBRIS

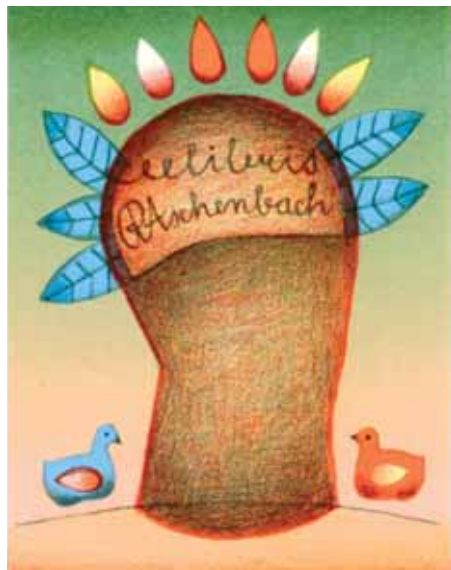

Tomáš Bím, novoročenka Jardy Černého, L1, 1989

**LASKAVÁ GRAFIKA
KATEŘINY VÍTEČKOVÉ**

Grafika může být agresivní, pohledná, ošklivá, technicky dokonalá, provokující, ale také laskavá, milá a těšící lidská srdce. Zní to nadneseně? Ale ne, jen si vezměte do ruky kterýkoliv lísteček akademické

Kateřina Vítečková, L1, 2005

malířky a grafičky Kateřiny Vítečkové, a pokud toužíte po té laskavosti a upřímnosti, pak mi dáte určitě za pravdu.

Letošní oslavenkyně (*9. 11. 1931 v Opavě), absolventka VŠUP v Praze (1954–1959) u profesorů A. Kybala a K. Svolinského, je svrchovaně laskavá umělkyně, která svou tvorbou rozdává radost a hladí bolavé dušičky toužící po klidu a kráse, tak často chybějících v našem životě. Kateřina Vítečková nezapře atelier profesora Karla Svolinského, vždyť u něho se naučila poctivému přístupu ke kresbě, realizaci dětských ilustrací i volné grafice. Celé její dílo je zaměřeno na motivy, jež čerpá v přírodě. Vybírá si

zdánlivě jednoduché náměty: strom, tichou krajinu, ptáky – vlastně něžné ptáčky, někdy přidává půvabné lodě nebo kousek křesťanské architektury. Vybrané motivy jsou maximálně zjednodušeny, až se stávají symbolickými znaky, které pečlivě kompozičně seskupuje v jedinečné celky. Nehledejme v její tvorbě žádná dramata, napětí ani náročný děj. Její grafika je radostným vyznáním citlivé ženy, která pochopila, že život, byť často komplikovaný a dramatický, musí být okořeněn právě tou laskavostí, aby

Kateřina Vítečková, L1, 1993

se stal snesitelným. Zatímco dřevořezy z minulosti byly mistrovskými díly prozrazujícími autorčinu zručnost při jejich realizaci, pak barevné litografické opusy ze současnosti jí dovolují veselou barevnou hru na ploše kamene. Každý lístek,

ať už volný grafický list či s přípisem „ex-libris“, je svědectvím o její potřebě těšit člověka v jeho putování.

Mám rád grafiku Kateřiny Vítečkové. Je stejně výmluvná a upřímná jako sama autorka a věřím, že i v následujících letech bude rozdávat radost lidem dobré vůle. K tomu jí přeji pevné zdraví a milost toho Nejvyššího!

Karel Žižkovský

GÜNTER HUIBER – MORFEUS INTIMNÍHO VNÍMÁNÍ SOUČASNOSTI

Klub přátel umění v Ústí nad Orlicí otevřel vernisáží 9. září 2016 v Galerii pod radnicí výstavu Güntera Hujbera s názvem *Mezi snem a realitou*, na níž byla představena jeho umělecká díla.

Günter Hujber, C3+C4, 2015

Günter Hujber se během své pouti uměleckým světem dotýká všeho, co mu umožní vyjádřit svoji myšlenku v intimní

Günter Hujber, C4, 2012

rovině vnímání. Připomíná nám Morfea, antického boha snů, když nás přenáší svými výtvarnými pracemi do světa harmonie a snového naplnění našich skrytých tužeb.

Narodil se v Šumperku v r. 1966 a v současné době žije v nedalekých Velkých Losinách. Jeho cesta k umění nebyla přímá a jednoznačná. Vystudoval strojní fakultu na Vysokém učení technickém v Brně, kde se sice neformovaly jeho umělecké sklony, ale přesto již během studia se dostal k prvním uměleckým projevům. Sám se musel vypořádat se skutečností, že nemá výtvarné školení. Jednoznačně se zařadil mezi umělce – autodidakty, kteří dosáhli ve své tvorbě vysokých uměleckých kvalit.

Učarovala mu grafika a každým svým krokem se přibližoval ke svému snu: vytvářet kvalitní a obsahově zajímavé grafické práce. Svou invenci ovšem projevuje i v jiných výtvarných oborech, jako je kresba a malba, ale i koláž, assembláž a plastika. A aby toho nebylo málo, píše básně, věnuje se alternativní filmové tvorbě a hudební skladbě pro scénické kompozice.

Grafická tvorba je ovšem jeho hlavním výtvarným oborem. Dokazuje to např. svojí tvorbou exlibris, kde získal řadu pří-

Günter Hujber, C3+C4, 2016

znivců a zaznamenal úspěchy v mezinárodních soutěžích. Členem SSPE se stal v r. 2008, což je současně rok, ve kterém vytvořil svá první exlibris; je rovněž členem německé DEG a Unie výtvarných umělců Olomoucka. Stal se členem uměleckého sdružení Art-kolegium v Praze. Na II. mezinárodní soutěži erotického

exlibris v Pekingu (v r. 2011) získal první místo. V běloruském Minsku se zúčastnil výstavy Současné exlibris (v r. 2012) v tamním Muzeu moderního umění.

V grafice využívá kombinaci tečkované suché jehly (doplněné muletami) s leptem pro dosažení působivé modelace světla a stínů. V jeho exlibris často nalezneme realisticky zpracované ženské akty s obsahem jemné erotiky, ostatně jak je často žádáno sběrateli, symbolické až surrealistické doplňky hlavní kresby a dějovou náplň, mnohdy inspirovanou bájeslovím či klasickou literaturou. Jeho exlibris, jak je dnes všeobecně sběrateli požadováno, neplní původní účel knižní značky, ale stávají se osobní grafikou objednavatele, určenou pro výměnu či prodej. Obsahově nám tato exlibris představují ve svém podtextu myšlenkový a emocionální postoj konkrétní sběratelské osobnosti formou umělecky zpracované „vizitky“.

Dovolte, abych na závěr citoval jednu z myšlenek římského básníka Quinta Horatia Flacca ze spisu De arte poetica (v překladu Dany Svobodové): *Jenomže malířský stav a stejně tak básník se vždycky těšili z práv a možností experimentu! Víím: vždyť jsme tolerantní a od druhých čekáme totéž. Krotká zvěř se však nemůže pást spolu s dravci a není přípustný ptáko-plaz či kříženec beránka s tygrem!*

PhDr. Mgr. Zdeněk Příkryl

S tvorbou Günthera Hujbra se můžeme podrobně seznámit na jeho webových stránkách <http://www.gunterhujber.cz/>, kde nalezneme rovněž soupis exlibris včetně jejich vyobrazení, který zpracoval Ing. Karel Scherzer pro roky 2008 až 2014 (téměř 100 opusů).

OLDŘICH PÁLENÍČEK PĚTASEDMDESÁTILETÝ

PaedDr. Oldřich Páleníček (*9. 10. 1941), výtvarný pedagog, oslavil své 75. narozeniny. V r. 1990 založil spolu s dalšími výtvarníky na Uherskobrodsku Sdružení výtvarných umělců moravsko-slovenského pomezí a jeho každoroční sborník *Almanach*. V roce 2012 sdružení opustil a plně se věnuje vlastní výtvarné, publikační a literární tvorbě. Je všestranným umělcem, který se v posledních pěti letech plně angažuje v severovýchodních Če-

Oldřich Páleníček, X3/4, 2016

chách. Je členem Unie výtvarných umělců Hradec Králové a samozřejmě SSPE. Jeho výtvarná, grafická a ilustrační činnost je v současné době regionálně zaměřena na kraj, kde vyrostl a prožil své dětství, na Vysokomytsko a Hradecko, kde často vystavuje. Mnoho let spolupracuje s pražským uměleckým spolkem SVATOBOR, který má, mimo další aktivity, ve správě Slavín na Vyšehradě. Pedagogicky a publicistic-

ky spolupracuje s ČVUT v Praze. Pro své nejbližší přátele vydává drobné grafické bibliofilie a retro soubory užité grafiky. Je členem Památkové komory ČR a rediguje její elektronický časopis *E Via Lucis*. Za svou kulturní činnost získal četná ocenění, zejména za ilustrační tvorbu.

Napsal a vydal knihu *Surrealismus v každém z nás*, za kterou byl oceněn Řádem duševních rytířů Modré růže, který uděluje *Společnost za pozitivní přístup k životu a aktivní odpor proti blbosti* při Muzeu České Kanady a Galerii osobností Vlčice. Poslední před Páleníčkem, kdo tento titul obdržel, byl sir Nicholas Winton. Jako výrazná kulturní osobnost je zván touto společností na každoroční slavnostní setkání osobností u T. G. M. ke dni vzniku samostatného Československého státu – pátečníky do Muzea T. G. M. v Lánech.

Oldřich Páleníček, X3/4, 2016

Umění Oldřicha Páleníčka je výrazně kosmopolitního charakteru. Ačkoliv žije na Slovácku přes 40 let, je jeho tvorba téměř oproštěna od typických moravsko-slováckých témat a motivů. Přesto však moravské znaky lze v Páleníčkově grafice odhalit. Pro tvorbu exlibris ho získali významní sběratelé exlibris Dr. Rudolf Příbyš a Ing. Jiří Soukup, kteří ho také přivedli do řad SSPE. Dosud vytvořil 70 exlibris převážně v technice vícebarevného linorytu. Dr. Oldřicha Páleníčka znám již několik let, je mým dobrým přítelem i rádcem v oboru uměleckém a našeho vzájemného přátelství si oba vážíme. Dr. Oldřichu Páleníčkovi přejeme hodně tvůrčích sil!

Vladimír Pospíšil

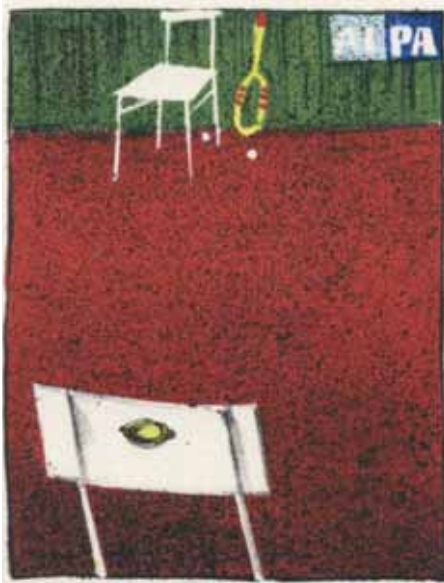
NOSTALGICKÝ SVĚT TOMÁŠE BÍMA

Grafickou tvorbu Tomáše Bíma si znovu připomínáme u příležitosti jeho 70. narozenin (*12. 11. 1946).

Tomáš Bíma, L1, 1979

Tento autodidakt, který o sobě říká, že je „neakademickým malířem“, se vypracoval v osobitého grafika, malíře a ilustrátora, tvůrce plakátů, kalendářů, obálek, pohled-

Tomáš Bíma, L1, 1982

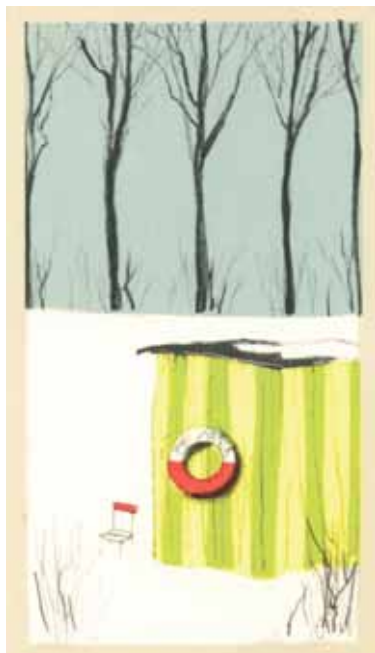
nic a reklam. Je mistrem kresby na kámen a malířem-básníkem zapomenutých zátíší velkoměstské periferie. Za člena spolku Hollar byl přijat již v r. 1989.

U málokterého výtvarníka má grafika tak blízko k malířské tvorbě jako u T. Bíma. Je to dáno mimořádně zářivou barevností jeho uměleckého projevu. Zavěšená volná grafika v paspartě působí v bytě jako zarámovaný obraz.

Dr. Slavomil Vencel o jeho námětovém zaměření výstižně napsal, že *zobrazuje člověkem opuštěná místa, ale přesycená stopami jeho přítomnosti*. Tyto výhradně nefigurativní motivy často oslavují nevzhledná pražská zákoutí, která pozdvihuje z ošklivého provizoria reality do hájemství poezie všedního dne. Není divu, že obrazům

a grafikám Tomáše Bíma věnovali verše jemu myšlenkově blízcí autoři Jaroslav Holoubek, Miroslav Macek, Ivan Mládek, Pavel Vrba a Jiří Žáček.

Jeho pojetí sytě barevné litografie jej rázem zařadilo mezi plejádu mimořádných grafiků, jako jsou K. Lhoták, J. Liesler, J. Bouda, A. Born, F. Gross, V. Suchánek, J. Šalamoun, J. Slíva a K. Vysušíl. Toto společenství ve své době povýšilo barevnou litografii na excelentní umělecký fenomén

Tomáš Bím, L1, 1982

(kolem dílny v Říční ulici pod Petřínem, kde tiskne, vznikla jedinečná tvůrčí atmosféra včetně příležitostných oslav narozenin až po hudební seance s Grafičankou či pořádání divadelních představení). Umělecký guru této báječné party pan profesor František Dvořák razil pro tento výtvarný styl pojem „magický realismus“. Mezi sběrateli je rozseta více než stovka

exlibris a desítky novoročenek, bohužel dodnes chybí jejich důkladný soupis. Spolupráci na jeho sestavení mu SSPE dluží, stejně jako zařazení jeho listu do nedokončené přehlídky umělců zastoupených ve Slovníku tvůrců exlibris.

Jeho „theatrum mundi“ je především tenisový svět jako metafora trvalých životních zápasů s atmosférou ztichlých kurtů vymezených ohradami a ploty, se sítí, válcem, lajnováním, sedačkami rozhodčích a všelikým sportovním a lidským harampádím. Ohlédnutí za další dekádou Mistrova žití a tvoření sice nebylo ve stylu „třetí inventury“ a další knižní monografie jsme se letos nedočkali, ale alespoň díky za tři výstavy s přehlídkou aktuální tvorby s doprovodnými katalogy. Kromě bilancující výstavy v Hollaru též v pražské O2 aréně a v Dobřichovicích.

Vernisáž výstavy 22. června 2016 v síni Hollaru zahájil Vladimír Suchánek a o úvodní slovo se podělili spisovatel Pavel Kosatík a kurátor výstavy Libor Gronský. Příjemnou atmosféru spoluvytvářel muzikant Ivan Mládek. Věrní návštěvníci měli navíc jedinečnou příležitost o týden později zhlédnout doprovodný program v proslulé litografické dílně v Říční ulici. Ukázkou tisku z kamene zde předvedli Mistr T. Bím a umělecký tiskař Martin Bouda.

Jiří Ort

OHLEDNUTÍ ZA GRAFICKÝM DÍLEM KARLA VYSUŠILA

Kreslíř, grafik, malíř a ilustrátor Karel Vysušíl se narodil 14. 11. 1926 v Ústí nad Labem – Trmčicích a zemřel 8. 12. 2014 v Praze ve věku 88 let. Studoval ve válečných letech 1942–1945 na Škole dekorativních umění a poté na AVU v Praze u K. Mináře a O. Nejedlého.

Zpočátku se věnoval především volné grafice v technice dřevořezu; později jeho suché jehly a lepty tiskl Mirro Pegrassi na pražském Smíchově. V 60. letech začal usilovně pracovat s abstrakcí.

Karel Vysušil, L1, 1991

V grafické technice se přiklonil k litografii, ve které dosáhl pozoruhodného mistrovství. Právem participoval na grafickém albu na počest 200. výročí narození vynálezce litografie a pražského rodáka Aloise Senefeldera. K barevné litografii přistupoval jako k transpozici volné malby. Na ploše litografického kamene celkový obraz geometricky dělil na menší plochy. Používal při tom jasné a syté barvy, potrpěl si na černé kontury. Častým tématem byly abstraktní figury. Obdivuhodná technická a námětová různorodost jej přivedla v posledních desetiletích jeho tvorby k barevné koláži či assembláži, kde často aplikoval nalepené papíry z vlastních grafik. Škoda, že se

k nám sběratelům ve své komorní grafické tvorbě, která se vyznačuje lapidárním pojetím pádných linií s ryze geometrickými prvky, zachoval příliš macešsky. Zůstalo po něm jen několik exlibris a novoročenek pro úzký okruh přátel (např. J. Siblík (1962), E. Arens, J. Havlík – vesměs litografie) a drobné grafické lístky s abstraktními náměty bez dedikací.

Na počest jeho 85. narozenin mu v říjnu 2011 ve výstavní síni Hollaru uspořádali kolegové výstavu s názvem Na přelomu století.

Ve stejném roce mu vyšla reprezentativní monografie *Barvy světa – Karel Vysušil* od Iva Janouška v nakladatelství Gallery o 196 stranách.

K. Vysušil byl spoluzakladatel dnes již legendární skupiny Máj (1957–1964), členem SČUG Hollar od roku 1952 a uznávaným představitelem české moderní grafiky. Svě poslední výstavy celoživot-

Karel Vysušil, C4, Lyra Pragensis

ního díla uváděl s podtitulem „od mini po maxi“ aby zdůraznil rozsáhlé rozpětí svých uměleckých realizací, počínaje známkovou tvorbou, komorní a rozměrnou volnou grafikou až po monumentální díla v architektuře. Svě oslnivé obrazy, zářící litografie a barevně syté koláže nejraději konfrontoval s artefakty sklářských výtvarníků na společných výstavách.

Když René Roubíček své čiré a masivní skleněné opusy instaloval mezi Vysušilova barevná až expresivně výbušná díla, prohlásil: „Je to krásné, ale ďábelské!“

Byl experimentátorem do konce svého života, stále hledal nové postupy a drobná technická vylepšení především ve vícebarevné litografii, kterou vydával v nízkých nákladech. S hlavou plnou myšlenek a nápadů stále držel krok s mladými grafiky, s nimiž se setkával v grafické dílně při tisku z litografického kamene.

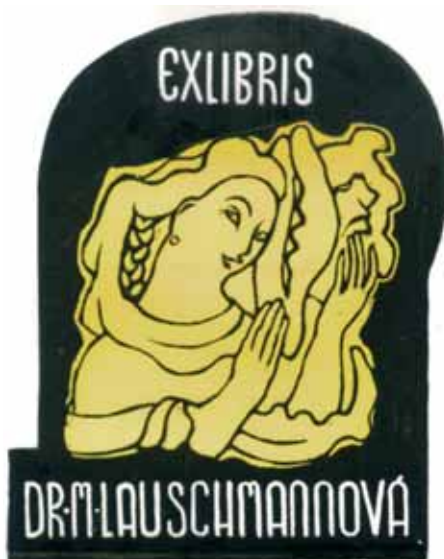
Jsem si jist, že výtvarné dílo K. Vysušila nemá pomíjivý charakter a jeho umělecká hodnota ho zařazuje na čestné místo mezi významné osobnosti v dějinách moderní české grafické tvorby, jejíž věhlas se dostává i do povědomí kulturní veřejnosti v cizině. Dokazuje to např. jeho posmrtná výstava obrazů, grafiky a koláží v říjnu 2015 v Palazzo Medici Riccardi, v jedné z nejvýznamnějších staveb ve Florencii, pod názvem Un mondo di colori (Svět barev).

Jiří Ort

ZAČALO TO NÁHODOU

Dostala jsem obálku z likvidace pozůstalosti, která byla nadepsána Exlibris mé od Droppy. Z obálky jsem vysypala destičku – štoček dřevorytu, krásné čisté vrypy, námět – dívka s mušlí, text Ex libris

Dr. Lauschmannové. V obálce byly ještě další části, tentokrát destičky lina, kde setřená barva prozrazovala, že dřevoryt měl barevný podtisk. Nechala jsem udělat novotisk a začala mi téměř detektivní práce. Nejdříve zjistit, kdo byla Dr. M. Lauschmannová. Jediná informace byla, že pracovala ve Společnosti Bohuslava Martinů. Napsala jsem tam a dostala odpověď od Evy Štrajtové, tajemnice SBM:

Vladimír Droppa, X2

„Paní Marie Lauschmannová byla právníčka (její otec byl rovněž známý pražský právník). Pracovala v Akademii věd v Praze. Nebyla vdaná, neměla děti a dožila se vysokého věku. Byla velkou znalkyní díla Bohuslava Martinů a byla členkou výboru Společnosti Bohuslava Martinů.“

Následovaly dotazy u mých známých, sběratelů exlibris. Z pátrání vyplynulo, že nebyla členkou SSPE a není známé žádné exlibris na její jméno. Jak tedy přišla k tomuto vzácnému exlibris?

Přišel na řadu Slovník českých a slovenských výtvarných umělců (1950–1998, výtvarné centrum Chagall, Ostrava 1998). **Vladimír Droppa** se narodil 13. 10. 1907 (Vlachy u Liptovského Mikuláše) a zemřel v roce 1994. Studoval na Akademii výtvarných umění v Praze u profesora J. Obrovského a studijně pobýval na Akademii v Římě. Věnoval se malířství, grafice a monumentální tvorbě. V roce 1939 byl jmenován docentem na první katedře výtvarného umění na Slovensku. Byl prvním předsedou sekce restaurátorů na Slovensku, o jejíž založení se v roce 1953 přičinil. Žil v Bratislavě. Jeho monumentální díla se nacházejí v Bratislavě, Prešově, Banské Bystrici, Lubochni a dalších městech. Ilustroval mnoho knih a byl spoluautorem publikace *Lidové kroje v Československu z r. 1937*.

A pátrala jsem dál. Od pana RNDr. Ivana Panenky jsem získala informaci, že bych se mohla obrátit na vnuka Vladimíra Droppy, Matúše. Ten poslal můj dopis svému otci, který mi napsal: „Nepochybně sa jedná o práci môjho otca, exlibris JUDr. Lauschmannovej s veľkou pravdepodobnosťou vznikol počas otcovo po študijného pobytu v Prahe, kde mal ateliér a žil so svojou prvou manželkou p. Helenou Šindelárovou. Štylizácia kresby napovedá na obdobie otcových príprav pre ilustrácie gréckych bájí. Nevieťm žiaľ, akým spôsobom sa môj otec zoznámil s p. Lauschmannovou, ale nie je vylúčené, že tento kontakt sprostredkovala otcova prvá manželka alebo jej otec, profesor Šindelár. V tom čase bolo dobrým zvykom podporovať výtvarníkov zadávaním takýchto drobných výtvarných prác a otec bol pomerne obľúbeným žiakom profesora Obrovského, takže nie je vylúčené, že p. Lauschmannová sa zoznámila s otcem aj prostredníctvom p. profesora. Na niekoľko autorských odtlačkov

drevorytu, ktorý ste mi poslali, si pamätám z otcovo grafického archívu. Pokiaľ sa však pamätám, exlibris nerobil, s výnimkou jedného či dvoch, z ktorých jeden bol venovaný prof. Bablerovi.“

Tolik dopis od syna autora exlibris pana Vladimíra Droppy.

Teď ještě zbývá nalézt exlibris pro profesora Bablera, případně další exlibris od Vladimíra Droppy, nebo exlibris Dr. Lauschmannové. Neví někdo ze sběratelů či přátel něco dalšího?

Marie Rumlarová

36. KONGRES FISAE VE VOLOGDĚ

Milí kolegové, ve dnech 22. – 27. srpna 2016 se konal v Rusku ve městě Vologdě 36. kongres FISAE, kterého jsem se zúčastnil nejenom jako sběratel, ale současně jako delegát zastupující náš Spolek sběratelů a přátel exlibris. Společně se mnou byl za Českou republiku přítomen také náš kolega Ing. Jiří Hruška.

Kongres ve městě Vologdě byl pro mnohé velkou záhadou a byl obestřen řadou dohadů. Ty se týkaly jednak dostupnosti místa konání a celních problémů s vývozem exlibris, ale pro řadu potencionálních účastníků ze západních zemí i současné politické situace a ekonomických sankcí vůči Rusku. Proto se kongresu účastnilo

minimum sběratelů ze střední a západní Evropy.

Z Ukrajiny jsem zaregistroval pouze předsedu spolku a několik sběratelů. Silná a kvalitní skupina výtvarníků z této země nebyla přítomna. Na závěrečném setkání delegátů kongresu končící prezident FISAE Ptuchin oznámil, že se kongresu účastnilo celkem 204 účastníků z 16 zemí, ale i to je potřeba brát s rezervou. Z početné skoro osmdesátičlenné delegace Číny jsem poznal pouze dva sběratele, ostatní byli výtvarníci nebo jen hosté. Velká skupina výtvarníků přijela rovněž z Turecka, kde díky neutuchající aktivitě předsedy tureckého spolku Hasipa Pektase zažívá exlibris renesanci. Nejpočetnějšími skupinami byli ruští a běloruští výtvarníci, několik desítek ruských sběratelů a hosté z Číny.

Přesto mohu konstatovat preciznost organizace celého kongresu, která byla podpořena neutuchajícím nadšením a pohostinností všech organizátorů. Celkem proběhlo 12 speciálních výstavek na různých místech města Vologdy. Na kongres bylo výtvarníky z celého světa posláno 1500 exlibris. Všechna byla zarámována a vystavena. To byl obrovský potenciál ke všem výstávkám. Během kongresu probíhala i odborná setkání a semináře, kde chci vzpomenout na besedu o japonském exlibris, kterou vedl předseda japonského klubu. Celý kongres měl i řadu doprovodných akcí a exkurzí do místních muzeí, chrámů a okolních klášterů. Z tohoto pohledu ruští pořadatelé zvolili místo kongresu velice dobře. Velké prostory, které nabízelo Muzeum výtvarného umění pro výstavy a výměnu všem účastníkům, a celkový kolorit historického pravoslavného jádra města se velice dobře doplňovaly.

„Slovanské srdce na dlani“ se projevilo po celé konání kongresu. Mohla tak vzniknout nová přátelství, kontakty s místními účastníky a výtvarníky, zejména se St. Petěrburku, kterých bylo nejvíce. Proběhla řada setkání, ze kterých chci vzpomenout na velkolepé zahájení celého kongresu v místním divadle, které mělo ráz velké moderátorské a kulturní show. Slovo exlibris bylo velice ceněno oficiálními představiteli kraje Vologda, městskými představiteli a prezidentem FISAE Ptuchinem. Na všech velkých akcích byla účastna místní televize, natáčely se rozhovory se sběrateli a organizátory. Celý kongres byl velice podporován ze strany ruských oficiálních míst, což se projevilo na velké pohostinnosti, protože prostředky vložené do celého kongresu byly nemalé. Konala se tři velká setkání všech účastníků včetně slavnostního ukončení v hotelu Spasskaja.

Milí kolegové, dojmů a zážitků jsme si s kolegou Jiřím Hruškou dovezli bezpočet. Mějme však na paměti, že čas běží dál a že další 37. kongres FISAE se bude konat v Praze! Rád bych vám předal kousek nadšení a motivace pro nadcházející dvouletý finiš pro přípravu kongresu a nově zvolenému prezidentu FISAE panu Karlu Urbanovi a všem organizátorům co nejvíce energie, souladu a nápadů ve všech úkolech při jeho organizaci.

Luděk Klimeš

EXLIBRIS POD BÍLOU VĚŽÍ

Ve Spolku sběratelů a přátel exlibris budu teprve dva roky, a tak jsem se zatím zúčastnil jen dvou jeho sjezdů: loni v Chomutově a letos v Hradci Králové. Na oba mne doprovázela moje manželka a oba se nám moc líbily. Ten letošní sjezd

Rudolf Mareček, C3+CRD, 2016

se konal od pátku 16. do neděle 18. září 2016 v prostorách Nového Adalbertina na Velkém náměstí v Hradci Králové a zúčastnilo se ho celkem 181 osob, z toho 25 ze zahraničí (Belgie, Německo, Nizozemí, Rakousko, Řecko, Slovensko a Ukrajina). Přítomno bylo i dvacet našich výtvarníků (Bauer, Bogdanov, Černoš, Hampl, Hlavatý, Hlinka, Hřivnáč, Hujber, Kaiserová, Kisza, Manojlín, Minář, Musil, Mykhalchuk, Neuwirth, Petřík, Ryvolová, Sobota, Suchánek, Šimlíková) a tři výtvarníci ze zahraničí Chrenko (Slovensko), Naboka (Ukrajina) a Werner (Německo).

Do Hradce Králové jsme dorazili v pátek po poledni a po ubytování jsme s manželkou zašli do Galerie na mostě na farmaceutické fakultě, kde jsme zhlédli pěknou výstavu Lubomíra Netušila a jeho studentů. Poté jsme popojeli k Adalbertinu a vrhli se do víru výměn.

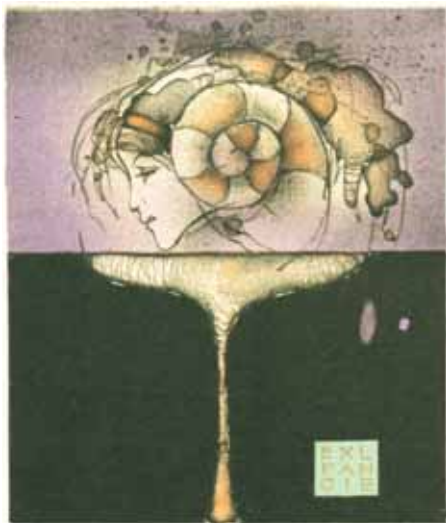
V pátek odpoledne bylo možno absolvovat i komentovanou prohlídku dvou výstav v novém Infocentru na Eliščině nábřeží (plakátů z exlibristických kongresů, sjezdů a výstav a starých exlibris). Večer jsme strávili povídáním se slovenskými přátelísběrateli při večeri na hradeckém náměstí. V sobotu ráno jsme dorazili na výměnu již na osmou hodinu do velkého sálu Adalbertina, abychom zjistili, že je plno! Naštěstí se mohlo měnit celý den i v malém sále a na chodbách. Potěšilo mne, že kromě grafik a literatury nabízených naším spolkem bylo možno zakoupit i některá exlibris z pozůstalosti loni zemřelého výtvarníka Jiřího Boudy, která přivezly jeho snacha Lenka a vnučka Anežka. Měnilo se celý den. K tomu patřila i krásná setkání a rozhovory s kolegyněmi a kolegy sběrateli. Byl jsem potěšen, že se na mne, nováčka, nikdo nedíval spatra a mnohem starší a zkušenější sběratelé mi měnili grafiky, nad jejichž krásou moje srdce plesalo.

Výměna pro mne osobně skončila v sobotní podvečer. Od 16 hodin totiž proběhlo oficiální zahájení sjezdu a při té příležitosti byla ve výstavních prostorech biskupského paláce v podzemí zahájena výstava Moderní české exlibris. Prostřednictvím vhodně zvolených děl jednotlivých autorů se divák mohl seznámit s velkou plejádou našich výtvarníků. Také jsem ocenil, že uprostřed sálu byly vystaveny dřevěné špalíčky či měděné destičky s ukázkami rytí a tisku, na nichž se mohl i laik seznámit, jak se takové exlibris vytváří.

Od 17 hodin následovalo v refektáři Nového Adalbertina pohoštění (víno a chlebičky). Večer v hotelovém pokoji jsme pak prohlíželi a sčítali úlovky nových exlibris. A jako každý vášnivý sběratel, byl jsem

i já naplněn radostí z velké úspěšnosti výměn. Mnozí pak sobotní večer opět prožili v družném rozhovoru při dobrém jídle a pití.

V neděli ráno se účastníci sjezdu rozdělili. Ti, kdo chtěli ještě vyměňovat svá exlibris, činili tak v malém sálu, ostatní jsme vyrazili na výlet do Nového Města nad

Vladimír Suchánek, L1

Metují. Celkem nás jelo ve dvou autobusech osmdesát osob. Cestou jsme byli seznámeni s historií místa a tamního zámku. V Novém Městě jsme navštívili zámek zvelebený rodinou Bartoňů, jeho staronových držitelů. Nejprve si každý sám prohlédl zámeckou zahradu a poté jsme byli rozděleni na dvě skupiny, v nichž jsme si s průvodci prohlédli zajímavé interiéry zámku plného umění. Kdo chtěl, mohl na závěr prohlídky vyšlapat na vrchol zámecké věže, což jsme s mojí paní učinili; měli jsme pod sebou celé město a okolí jako na dlani.

Poté jsme se všichni přesunuli do Galerie Zázvorka, v níž probíhala výstava grafik,

zejména exlibris, od Mistra Vladimíra Suchánka, který byl osobně přítomen a zajímavě s námi besedoval. Výlet a sjezd byly zakončeny obědem ve vinárně U Drašnarů, kde si většina přítomných pochutnala na výborné pečené kachně s knedlíkem a zelím.

Na závěr bych rád poděkoval všem, kdo se jakýmkoliv způsobem podíleli na organizaci hradeckého sjezdu, na němž se nám líbilo. Vládla pohoda, přátelství a rozhovory nejen mezi sběrateli, ale i mezi sběrateli a výtvarníky. Děkuji paní

Alena Antonová, X3/col, 2003

Marii Rumlarové, která si i přes všechny shon a stres spojený s organizací tak velké akce na mne udělala čas a přinesla mi ukázat dvě alba „svatých obrázků“ a fotek ze své sbírky Johánků Nepomuků.

Sjezd byl velkým povzbuzením pro její další sběratelskou činnost a již se s manželkou těšíme na setkávání sběratelů v roce 2017 s vyvrcholením na sjezdu v Chrudimi.

Alois Sassmann

NETRADIČNÍ VÝSTAVA V GALERII POD RADNICÍ

Pozornému čtenáři minulého čísla Knižní značky nešla drobná zmínka skrytá v textu na 101. stránce, že v Ústí nad Orlicí bude tuctu našich členů připomenuto osmdesátiletí jejich života. Tak se také stalo a přesně podle avíza 21. října 2016 od 18 h v Galerii pod radnicí. Rámec onomu slavnostnímu aktu si vytvořili sami, takže ho vlastně proměnili na pracovní. Vzal na sebe totiž podobu výstavy, jíž vévodilo výmluvné pojmenování: **Jubilanti SSPE 80.**

Už v tom se snad začala výstava vymykat setrvačnému pojetí, když se chystala vzdát hold nikoliv jenom úctyhodnému věku skupiny našich seniorů, nýbrž tomu, co je šlechtit a zdobí zároveň. Ostatně – život máme podle Seneky měřit skutky a ne časem. Oč tedy zde šlo? Které skutky se tu poměřovaly? Samozřejmě exlibristické! Každý dostal příležitost prezentovat, čím přispěl do pokladnice spolkového bohatství v symbióze

s vlastním obohacováním. Jinými slovy a srozumitelněji – připravit expozici ze svého archivu.

Protože mezi nimi byli rovněž výtvarníci, začneme právě od dvojice renomovaných tvůrců drobné grafiky. Paní **Hana**

Jiří Bouda, L1, 1991

Storchová představila na pěti panelech formátově drobné exlibris a novoročenky, rozeznatelné na první pohled podle jejího nezaměnitelného rukopisu – jemných tahů a decentních barev v souladu s vyváženou kompozicí. Podobně na sebe upozornil rovněž pan **Rastislav Michal**. Nabídl toho dvojnásobek a i s lístky větších rozměrů. Zůstal u černobílé klasiky, která ho konečně charakterizuje. Nezapřel se ani námětově, natož bravurou zobrazování tvarů.

V čem potom spočívala ona netradičnost? Vždyť tak tomu bývá přece vždycky. Ano, ale u výstav autorských anebo tematických. Tentokrát však již dále převládala exhibice **sběratelů** a tudíž prezentace toho, co v rámci své vášně a možná až závislosti stihli cenného sou-

středit. Lišili se navzájem zaměřeností, ale i početností svých sbírek, což se nemohlo nepromítnout i do výběru, který nabídli zvědavým návštěvníkům. Těch se na vernisáži sešlo přes půl stovky, ale další mohli a dozajista přicházeli. *Oušťáci*, ale i přespolní, a to až do 17. listopadu 2016, kdy byla derniéra.

Aniž bychom jmenovali všechny a opakovali tak seznam z odkazovaného čísla 3/2016, tím spíše vypočítávali, čím vším překvapili a potěšili zvědavé oko příznivců, připomeňme si pouze dva z vystavovatelů a jejich odlišnosti. Tím prvním je

Alois Moravec, P1/col, 1985

doc. PhDr. Slavomil Vencl, DrSc., jenž nabídl krom několika ukázek z toho, co sám patronoval, především kolekci svých publikací, které šíří osvětu o komorní grafice uvnitř našeho společenství, ale i mimo ně. Za vzpomnutí však jistě stojí **MUDr. Rudolf Příbyš, CSc.** Není sice již mezi námi, ale jeho vrstevníci z r. 1936 ho i tak vzali mezi sebe. Vystavili výběr z jeho pozůstalosti a byl připomenut deklamováním odkazu z publikace, kterou o něm pro letošní sjezd v Hradci Králové připravila paní Marie Rumlarová. Přesto alespoň náznakem o těch ostatních. Tak třeba o **doc. Ing. Františku Vaníčkoví, CSc.**, podotkněme, že se

narodil na Štědrý den, jenž se shodou okolností stal osudným pro Rudolfa Příbyše. Nepřekvapí, když při výběru protežoval vedle *L. J. Kašpara* a *M. Houry* rovněž *Hanu Čáповou* a *O. Vychodilovou*. Podobně favorizovali **J. Šulc** *Z. Seydla* a **M. Tomašák** *J. Lieslera* a oba dohromady pak jim teritoriálně spřízněného *V. Komárka*. **JUDr. Jaroslava Limová**, někdejší právnička na UMPRUM, preferovala svého bývalého kolegu *F. Buranta* a protiváhou ještě *J. Herčíka*. Univerzalista **Ing. M. Humplík** vybral ze svého mimořádně objemného zásobníku, zahrnujícího takřka 200 jím přímo patronovaných titulů, skutečně jenom nepatrný

Zdenek Seydl, L1, 1968

zlomek vtěsnaný do logického konceptu na čtyřech kartonech, které osobně na místo přivezl a sám adjustoval. V tom ostatně nebyl solitérem.

M. Nešvera učinil jádrem své expozice *R. Kaiserovou*, kdežto **doc. PhDr. F. Černoch, CSc.**, se zaměřil na zviditelnění neprávem upozadovaných výtvarníků *S.*

Bursíka, G. Jilovského a V. Kubašty, nicméně docenil i své oblíbené současné autory jako *M. Bauera, M. Petříka, G. Hujbera* či *V. Šavla jr.* Konečně hostitel a vlastně i kurátor výstavy, duše kulturního života v Ústí nad Orlicí **Ing. J. Hartman**, zde vedle klasiků typu *F. Koblihy* nebo *J. Boudy* osnil i sérií exlibris japonských a čínských.

Milan Bauer, C3, 2016

Možná nebude od věci připomenout přítomnost ještě jednoho jubilanta, ač nečlena SSPE. Vlastně jubilantku, dříve však také členku, dokonce dlouholetou. Její jméno prozradí vše samo i bez dodatků: **Jiřina Hlinovská**. Nevystavovala, byť sběratelských pokladů má doma zajisté bezpočet. Proč si zaslouží vzpomenout? Překvapila totiž ještě jinak než tím, že přišla doprovodit svého syna a uctít památku zesnulého manžela, jehož dílka tu pochopitelně nemohla scházet. Nepřišla totiž s prázdnou, jak se říká. Napekla návštěvníkům – a jubilujícím zvláště – dovedně zdobené perníčky, jimž vévodila číslice **80**. Mnozí ocenili její cukrářské umění již před léty na

sjezdu v Táboře. Nezapomínáme a ona nezapomněla na nás. Hezké od ní a příkladné pro nás.

Pokud bychom si měli a chtěli vzít z pojednávaného počinku poučení, pak by to mělo být jeho každoroční opakování,

Renata Kaiserová, C3

zaměřené na jubilanty třeba již od 60 let a s meziregionální cirkulací gesce. Podpořilo by to spolkový život a posílilo soudržnost členstva, byť jen zčásti. Ale už i to stojí za pokus k blížícímu se roku bilancování naší stoleté historie.

Felix Černocho

EXLIBRIS V BARCELONĚ NA ZAČÁTKU 20. STOLETÍ

O secesní knižní značky se zajímám již delší dobu a časem jsem musel založit samostatnou složku, v níž nabývala převahu exlibris španělská, přesněji řečeno katalánská. Obrátil jsem se na skvělého

znalce španělského a iberoamerického umění pana profesora PhDr. Pavla Štěpánka a na Instituto Cervantes Praha (španělská obdoba našich Českých center nebo německého Goethe-Institutu) s prosbou o spolupráci a s nabídkou kolekci vystavit. Nabídka byla s velkým zájmem přijata, dokonce s podivem, jak že se tak rozsáhlý a reprezentativní soubor, který by budil pozornost i ve Španělsku, v Česku ocitl.

Výsledkem je výstava asi 120 exlibris katalánských umělců z let 1898 až 1930, která nesou atributy secesního umění: bohatou ornamentaci, zajímavou stylizující kresbu a často překvapivou barevnost. Pokud mohu soudit, v oboru exlibris je takováto exploze čisté secese velmi ojedinělá, nám pak v mnohém připomíná kreace Alfonse Muchy na jeho pařížských plakátech. Zastoupeno je 14 umělců, mezi nimiž vynikají práce Alexandra de Riquera (1856–1920), Josepha Triadó (1870–1929), Luise Garcii Falgase (1881–1954) a Ismaela Marii Smithe (1886–1972), který v Barceloně a později v New Yorku tvořil stylem přecházejícím do art deco. Exlibris jsou neobyčejně působivá a jejich účinek lze přirovnat k dojmu, jaký vyvolává architektura Antonia Gaudího v porovnání s tradičními budovami ze stejné doby. Geniální Gaudí ostatně působil v Barceloně ve stejné době jako autoři exlibris a byl součástí téže umělecké generace a školy. Kromě autorů výše zmíněných jsou na výstavě zastoupeni: Joan Baucis (1896–1980), Ramón Borrel (1876–1963), Alfonso Bosco (1858–1921), Lorenzo Brunet (1876–1939), Ramón Casals (1860–1920), Joaquín Diéguez (1860–1931), Joan d'Ivori (1890–1947), Victor Oliva (1884–1948) a Pere Roca. Samostatnou doplňující

expozici tvoří práce Vincenta Botelly, Oriola M. Divího, Julia Fernandez Saeze, Francesca Orenese a Julia Césara Salvatieryho ze šedesátých a sedmdesátých let minulého století, tedy umělců, kteří jsou o jednu či dvě generace mladší. Zde zaslouží pozornost několik exlibris pro

Alexandre de Riquer, P1, 1902

české vlastníky (Grégra, Klinkovského, Hejného, Šindeláře).

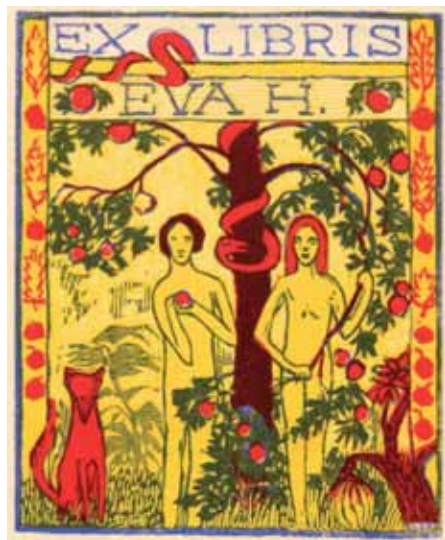
Výstavu uspořádaly Instituto Cervantes Praha a SSPE ve výstavní síni institutu, Na Rybníčku 536/6, a trvala od 20. září do 17. října 2016.

Výstavu zahájil na vernisáži 19. 9. 2016 velvyslanec Španělského království J. E. p. Pedro Calvo-Sotelo Ibáñez-Martín.

Milan Humplík

STARÝ ZÁKON V DROBNÉ GRAFICE

V královéhradecké Galerii na mostě se konala pozoruhodná výstava *Starý zákon v drobné grafice* ze sbírky Jiřího Hlinovského. Vernisáž proběhla 10. 10. 2016 ve slavnostní atmosféře a za hojné účasti. Úvodní slovo Zdeňka Řeháka *Velké téma v „malém“ umění* mnohé naznačilo. Doplňili jej pěknou vzpomínkou

Josef Váchal, X2/3, 1912

prof. dr. Alexandr Hrabálek, proděkan farmaceutické fakulty, a užitečným rozborem generální vikář královéhradecké diecéze Mons. Mgr. Josef Socha. Výstava upoutala pozornost tisku i návštěvníků. V pamětních listech se objevily mj. zápisy básnířky Ireny Gillové o tom, jak lze nově uchopit stará témata, Zdenky Marečkové o hlubokém zážitku v našich

srdcích a malíře Jiřího Vavříny o výborné výstavě vybraných autorů s díly inspirační tematiky.

Vážíme si obětavosti J. Hlinovského, který při svém sběratelství pamatuje i na seznámení veřejnosti se skvosty výtvarného umění – drobné grafiky, exlibris a novoročenek.

Ing. Jiří Soukup

O NĚČEM JINÉM NEŽ O GRAFICE

V paláci Kinských na Staroměstském náměstí v Praze, kde má Národní galerie uloženu svou grafickou sbírku, můžete čas od času spatřit výjimečné výstavy. Nedávno zde vévodil Henri Rousseau, zvaný Celník, jehož autoportrét v baretu stál ve dvoraně paláce jako poutač výstavy. Byla to první souborná expozice obrazů legendárního francouzského naviivisty v České republice s názvem *Celník Rousseau: Malířův ztracený ráj*; tajuplný svět městské periferie, exotické rostliny a květy, divoká džungle a evokace snů z dětství. Dominovaly zde zápůjčky z pařížských galerií Musée d'Orsay a Musée de l'Orangerie. Jeho ikonická díla byla vystavena v konfrontaci s dalšími světovými i českými umělci: Pablo Picasso, Giorgio de Chirico, Paul Cézanne, Max Ernst, Frida Kahlo, Paul Signac, Georges Seurat, Toyen, Josef Šíma, Emil Filla, Josef Čapek, Kamil Lhoták, A. Hoffmeister etc. Nabízely se tu překvapivé souvislosti zvěstovatele „magického realismu“ s průkopníky moderního umění na počátku 20. století.

Na tuto objevnou expozici se bude ještě dlouho vzpomínat, snad podobně jako na pražské výstavy Edvarda Muncha v letech 1905 a 1982. Kdo výstavu nestihl do 15. ledna 2017, má možnost

si zakoupit výpravný katalog v galerijní prodejně za 260 Kč.

Jiří Ort

z Indie a třetí Kozou Alda z Japonska. **Jaroslav Minář** byl obdařen diplomem za vynikající práci.

Josef Chalupský

SOUTĚŽ V TVORBĚ VINNÝCH ETIKET

Řecký producent vín Estate Constantin Gofas vypsal soutěž, nikoliv na exlibris, ale na drobnou grafiku, na vinětu na lahve s bílým vínem 2016 z Nemea s poetickým označením **Mytická řeka**. Docela slušně dotovanou. Zřejmě i dobře propagovanou patrně rovněž díky zprávě, která se objevila na našich mezinárodních stránkách. Obeslal ji totiž

Mauricio Schwarzman, X3

vůbec ne malý počet výtvarníků – 91. Kromě Evropy i z Číny, Japonska, Indie a Argentiny! Vesměs krásnými a pozoruhodnými návrhy! Od nás svoji vinětu poslal **Jaroslav Minář**. První cenu získal Argentinec Mauricio Schwarzman, vítěz to ze Sint-Niklaas 2013 (viz Knižní značka 1/2014, s. 21), s obrázkem, kterým dobře pochopil potřebu snadného tisku. Druhou cenu obdržel Rakesh Bani (*1975)

ABBZIA DI SAN NILO 2016

Dlouhodobě trvající mezinárodní exlibristické soutěže se dají spočítat téměř na prstech jedné ruky. Takovými jsou například soutěže v Sint-Niklaas v Belgii, italské Bosco stregato neboli Čarovný les z Bosie, polské v Gdaňsku, Glivicích a Malborku, bulharské v Ruse a Varně aj. Pro exlibris zapálených a činorodých po-

Ivo Mosele, C7, 2016

řadatelů není asi tak mnoho. Navíc jsou jejich aktivity jistě omezovány finančními možnostmi. A přece se na exlibristickém poli objevují zelené výhonky s nadějí, že

budou pokračovat v růstu. Takovou je i soutěž, která měla v češtině název – Exlibris opatství sv. Niluse 2016. Uspořádala ji kulturní společnost Rytecká dílna ve spolupráci se Státní knihovnou Národního památníku v Grottaferrata při příležitosti dvacátého výročí založení Ústavu světové knihy. Přesný námět dán nebyl, nicméně měl být inspirován opatstvím, příslušnou literaturou, autory či kulturním zázemím. Soutěž obeslal slušný počet umělců, a to 91. Kromě evropských i ze vzdálených zemí jako je Indie, Čína, Kanada, Mexiko, Brazílie a Argentina. V seznamu účastníků není od nás uveden nikdo. Vítězem byl vyhlášen Ital Ivo Mosele (*1950) s mezzotintou s námětem vycházejícím z románu Umberta Eca *Jméno růže*. Jak potvrdili pořadatelé, počítají skutečně s pokračováním soutěže. Snad s volnějším námětem?

Josef Chalupský

EX LIBRIS GDAŇSK 2016

Soutěž v Gdaňsku je velká stálice. Podrobně jsme o gdaňské soutěži psali v roce 2014 (Knižní značka 4/2014, s. 134). Podle posledních údajů se první soutěž konala již v roce 2007 a „gdaňští lvi“ patří do roku 2008. Trochu může mást časový posun mezi vyhlášením a vyhodnocením soutěže. V každém případě je ta letošní již osmá. Vždy pořadatelé zadají námět, o který by se umělci měli opírat. Tentokrát to byla socha Neptuna z fontány zdobící gdaňské tržiště (Długi Targ). Socha má pohnutou historii se začátkem v sedmáctém století a úspěšným koncem v r. 1954, kdy byla znovu umístěna do kašny. Přes zúžení námětu přiláká soutěž vždy velký počet účastníků. Tentokrát to bylo 260 výtvarníků

z 19 zemí. Od nás soutěž obeslali Pavel Hlavatý a Jaroslav Minář. Soutěž je odděleně posuzována pro exlibris a drobné grafiky vytvořené tradičními technikami a vytvořené na počítači. Porota je shovívavá a námět může být naznačen jen

Jakub Jaszewski, X3

nepřímo. V tradiční části soutěže zvítězil Polák Jakub Jaszewski. Druhou cenu získal další Polák Michał Rygielski (*1967) a třetí Bulhar Veselin Damjanov-Ves (Damyanov, *1977). Čestná uznání byla udělena tři, mezi nimi Argentinci Mauriciu Schwarzmanovi, který se stává stále více oblíbený svými vícebarevnými linoryty.

Josef Chalupský

VARNA 2016

Pokračuje novinka – mezinárodní exlibristická soutěž v bulharské Varně. Uspořádala ji Largo Art Gallery. Zdá se, že se soutěž dobře uchycuje. Již vypsání první soutěže v roce 2014 přilákalo 218 umělců z 36 zemí! Tehdy ji vyhrál Bulhar Vasil Angelov, druhý byl Estonec Lembit Lohmus a třetí Krzysztof Marek Bąk z Polska. Také letos byla účast pozoruhodná – 308 výtvarníků ze 47 zemí! Od nás soutěž

EXLIBRIS MAXIM SHEVARKOV

Veselin Damjanov-Ves, C8+CGD, 2014

obslalo sedm umělců, do užšího výběru postoupili čtyři, a to (podle abecedy) Günter Hujber, Martin Manojlín, Jaroslav Minář a Renata Rea Šimlíková. První cenu získal Bulhar Veselin Damjanov-Ves (Damyanov), druhou Číňan Kun Wang a třetí Ukrajinec Sergij (Sergiy) Hrapov. Čestné uznání obdržela **Renata Rea Šimlíková**.

Josef Chalupský

ČAROVNÝ LES

Vše začalo v r. 2000 v malém italském městečku Bosia v provincii Cuneo. Nadšenci sdružení Solstizio d'Estato Onlus, oslavující každoročně nejdelší letní den, založili v podstatě literární a výtvarně kulturní soutěž pod názvem *Čarovný les* či italsky *Bosco stregato*, zaměřenou k připomínání a odhalování pohádkového a tajemného světa. V roce 2004 proslul sběratelé Remo Palmirani a Giuseppe Truglia přišli s nápadem rozšířit soutěž o tvorbu exlibris; později též se zaměřením na mládež. Náměty byly různé, s původním zadáním související více či méně a s lehce nedodržívanou

Pavel Hlavatý, C3, 2014

pravidelností. Psali jsme o ní dvakrát (Knižní značka 4/2007, s. 106 a 4/2009, s. 116). V r. 2007 získal hlavní cenu **Pavel Hlavatý** za *Červenou karkulku*. Ne vždy jsme obdrželi zprávy o konání, a tak se k soutěži vracíme znovu až nyní. Třetí cenu získal **Pavel Hlavatý** v r. 2008, kdy byl námětem bůh Tamúz. V r. 2013 byla soutěž vypsána k 150. narozeninám bás-

Vladimír Verešagin, C3

níka Gabriela d'Annunzia (1863–1938) a končila v r. 2014. První cenou byl odměněn opět **Pavel Hlavatý**, druhou argentinský Mauricio Schwarzman a třetí Ital Ivo Mosele. O rok později byli námětem soutěže *Přátelé srdce*, myšleni tím psi, kočky apod., v níž zvítězila Italka Maria Rosanna Cafolla, druhým byl Bělorus Alexandr Ulybin a třetí z Turecka Serife Gonca Kaya. Letošní soutěž byla povzbuzena knihou Lewise Carrola *Alenka v říši divů*. Zúčastnilo se jí celkem 356 výtvarníků, z nichž 136 patřilo do kategorie mladých. První cenu obdržel Rus Vladimír Verešagin (Vereschagin), druhou získala Italka Roberta Panceira a třetí Francouz Marius Martinescu. Od nás obeslali soutěž Pavel Hlavatý a Michal Novák. Celkem proběhlo snad deset soutěží. Po navázání bližšího kontaktu se současným soutěžním „spiritus agens“, pokračovatelem Palmiraniho myšlenky, Tommasem Lo Russoem bude naše informovanost lepší.

Josef Chalupský

8. ROKYCANSKÉ BIENÁLE GRAFIKY

Tato mezinárodní přehlídka grafiky se koná pravidelně od r. 2002 v Muzeu Dr. Bohuslava Horáka v Rokycanech. Osmý letošní ročník byl zahájen vernisáží 22. 9. 2016 a výstava byla otevřena do 31. 10. 2016. Celkem bylo doručeno 64 prací od 27 autorů z 11 zemí. Hlavní cenu získala Jaroslava Spěváčková z ČR, 2. cenu Filip Trnka z ČR a 3. cenu Jelena Jovančov z Černé Hory, cenu starosty města Rokycan Alice Kopečková z ČR. Certifikát Rokycanského bienále grafiky získali tito umělci: z ČR Emil Sláma, Ladislav Steininger, Alice Kopečková, Bohdana Holubcová, **Vlasta Matoušová** a Jiří

Wiesner, z Gruzie Mzekala Berdzenishvilim, z Estonska Kelli Valk, z Chorvatska Zdenka Pozeć a ze Slovenska Eva Ploczeková.

Lgh

JOHAN SOUVEREIN – 50 LET ČLENSTVÍ V SSPE

Starší členové spolku si jistě vzpomenou na milého, usměvavého holandského sběratele pana Johana Souveraina. Narodil se 22. srpna 1922. Členem našeho spolku se stal v roce 1966 a je jím dodneška, tedy dlouhých 50 let. I ve svých 94 letech se stále zajímá o českou grafiku, a jak sám píše, rád si prohlíží naši Knižní značku. Vzpomíná na své ná-

Cyrl Bouda, P7, 1970

vštěvy v tehdejším Československu, na přátele Zdeňka Mézla a Adolfa Borna. Členem spolku zůstává i nadále. Výbor spolku děkuje panu Johanu Souverain-

novi za jeho dlouholeté členství a přeje mu do budoucna vše nejlepší.

Výbor SSPE

*Johan Souverein,
Antiquariaat In de Roozetak, Postbus 82,
NL – 6573 ZH BEEK (Ubbergen) Holland
e-mail: inderoozetaak@planet.nl*

NEDOŽITÉ 82. NAROZENINY ZDEŇKA MÉZLA

26. října 2016 se konal v Nové budově Národního muzea vzpomínkový večer

Zdeněk Mězl, X2

věnovaný výtvarníku Zdeňku Mězlovi, který zemřel 23. května 2016. Na umělcově zavzpomínali jeho dlouholetí přátelé a kolegové: Vladimír Suchánek, Karel Žižkovský, Josef Vinklát, Slavomil Vencel a Petr Šimek. Večer doprovodili hudbou

Věra Klásková a Ondřej Pour. Promítalo se rovněž krátké video natočené v ateliéru Zdeňka Mězla v r. 2014.

Zdeněk Mězl spolupracoval s Národním muzeem od roku 2005; během let muzeum získalo prostřednictvím několika darů přímo od autora do svých sbírek stovky výtvarnických prací – přes dva tisíce knižních a časopiseckých ilustrací včetně školních prací z dob studií na pražské Akademii výtvarných umění, dále kolekce exlibris, volné grafiky, dřevorytových a dřevorezových štoček i množství archiválií dokládajících spolupráci ilustrátora s nakladateli. Kompletní soubor výtvarné tvorby Zdeňka Mězla, který Národní muzeum získalo, je možné prohlížet on-line na portálu eSbírky.

Veronika Botová

JAROSLAV ŠULC – TVŮRCE EXLIBRIS

Můj otec Jaroslav Šulc se narodil 15. prosince 1900 v Miletíně. On i dva jeho mladší bratři Otakar (1902–1946) a Václav (1907–1984) studovali na sochařsko-kamenické škole v Hořicích.

Jaroslav Šulc, X2

Bernhard Wenig, P1, 1901

Jejich otec zemřel již v r. 1908. Po absolvování založili v Miletíně družstvo Radost, kde vyráběli dřevěné hračky a dekorativní předměty. Otakar později odešel do Prahy, kde pracoval v kamenické firmě Palouš, a Václav založil v Miletíně kamenickou firmu.

Po roce 1948 působil otec Jaroslav v provozu sochařsko-kamenické školy v Hořicích. V mládí utrpěl vážný úraz levé ruky, která mu ochrnula. Nemohl se plně věnovat sochařině, proto po matce převzal sklad královédvorského piva v Miletíně. Modelování, malování a grafice se věnoval jen ve volném čase. Do poloviny čtyřicátých let vytvořil cca 20 exlibris v technice dřevorytu. Po roce 1965 vytvořil cca 260 exlibris v technikách dřevorytu,

suché jehly, leptu a vitrografie (tisku ze skleněné desky). Miletín je rodištěm Karla Jaromíra Erbena a otec mnoho námětů čerpal z jeho sbírky básní Kytice. Zemřel 22. března 1981 ve věku osmdesáti let.

Jaroslav Šulc

ZAJÍMAVÁ A NEZNÁMÁ EXLIBRIS

Knižní značky hraběte Karla Emicha von Leiningen-Westerburg (z r. 1901, autor Bernhard Wenig, 1871–1936, zinkografie) a jeho manželky Magdaleny (z r. 1894, autor Eduard Lorenz Meyer, 1856–1926, litografie) jsem koupil ještě jako začínající sběratel v r. 1988 za 2 Kčs, a to právě pro jejich datování. Teprve až po delší době jsem zjistil, že Leiningen-Westerburg byl ve své době známým

Eduard Lorenz Meyer, L1, 1894

sběratelem. Na internetu je uveřejněn vzorně zpracovaný rodokmen hrabat Leiningen-Westerburg včetně ukázek heraldických exlibris. Karl Emich von

Leiningen-Westerburg (1856-1906) byl kariérní důstojník německé armády a od r. 1890, kdy ukončil vojenskou službu, se věnoval svým koníčkům – heraldice a exlibris. Sám navrhoval své listy s převážně heraldickými náměty a měl je snad od všech tehdy známých umělců. Byl autorem celé řady publikací o heraldice

a exlibris. Kniha *Deutsche und österreichische Bibliothekzeichen Exlibris* z r. 1901 je jeho stěžejní práce. (Nové vydání v Lipsku r. 1980.) Jeho sbírku exlibris střeží Germanisches Nationalmuseum v Norimberku tak dobře, že se mi nepodařilo se k ní dostat.

Vladimír Pospíšil

PUBLIKACE

■ Hana Klínková: Josef Váchal. Kniha vzpomínek

Autorka dr. H. Klínková nám přináší v této knize fotografie, dopisy, výňatky deníků a drobné příležitostné kresby, které jsou uloženy převážně ve fondech Památníku národního písemnictví v Praze. Mimo několik všeobecně známých fotografií se jedná převážně o dokumenty, které jsou poprvé reprodukovány. Zájemcům o dílo J.

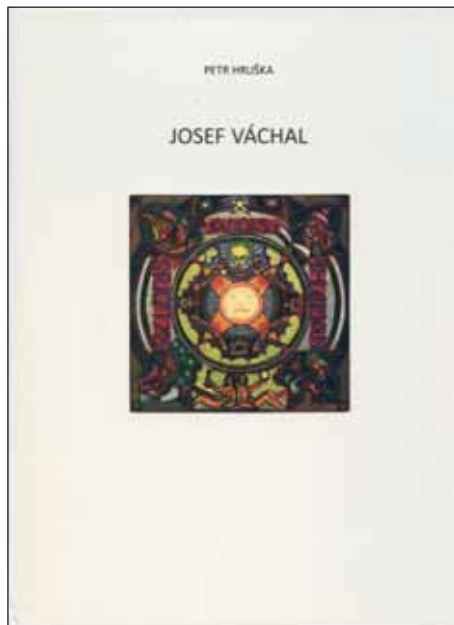
Váchala se tak naskýtá příležitost nahlédnout do soukromí svérázného umělce a trochu si přiblížit společenské prostředí, ve kterém žil. Je postupováno chronologicky od r. 1905, kdy bylo Váchalovi 19 let, až do několika dnů před jeho smrtí v r. 1969.

Knihu vydaly Arbor vitae societas v Řevnicích a PNP v Praze ve spolupráci s Galeríí výtvarného umění v Chebu r. 2016 u příležitosti výstavy *Josef Váchal. Kniha vzpomínek. Dialog díla a fotografie*, konané ve dnech 14. 4. až 19. 6. 2016 v GVVU v Chebu. Kniha v pevné vazbě má 376 stran, obsahuje 611 obrázků a má velikost 28 × 23,5 cm. ISBN 978-80-87376-32-4 (PNP). Je členěna do 15 kapitol, které dokumentují rodinné vztahy (matka A. Váchalová, otec

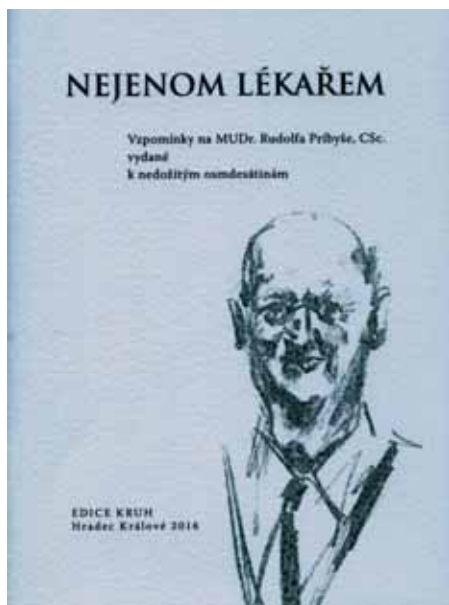
J. Aleš-Lyžec, prarodiče Alšovi, manželka Marie (rozená Pešulová), družka A. Macková), čtyřicet let života v Praze a třicet let života ve Studeňanech. Kniha je doplněna rozsáhlým soupisem literatury a komentovaným jmenným rejstříkem. Náklad není uveden a kniha je již těžko dostupná. Cena dosahuje téměř 2000 Kč.

■ **Petr Hruška: Josef Váchal. Exlibris a jejich adresáti**

Kniha je vázaná, má 316 stran a formát 29 × 21,5 cm. Byla vydána v r. 2016 v nákladu 500 výtisků nakladatelstvím Jan Placák – Ztichlá klika. ISBN 978-80-88047-03-2. Kniha je v prodeji za 1200 Kč.

V knize je chronologicky zobrazeno 148 reprodukcí Váchalových exlibris a na protější strany jsou vybrány z dobových dokumentů, paměti J. Váchala a korespondence texty vztahující se k adresátům exlibris, tj. k přátelům, mecenášům a sběratelům. Mezi majiteli jsou známé osobnosti, ale i zcela neznámé, kde exlibris je jediným dokladem o nich. V případě, že adresátem exlibris byl sám Josef Váchal, jsou v knize zaznamenána některá méně známá fakta, Váchalovy postoje a názory dosud převážně nepublikované. Petr Hruška (*1964), spoluvůrce katalogu k výstavě J. Váchala v Rudolfinu v r. 1994, připravil krásnou a objevnou publikaci, která oceňuje Váchalovu tvorbu exlibris a přináší zajímavé dokumenty o lidech a jejich době.

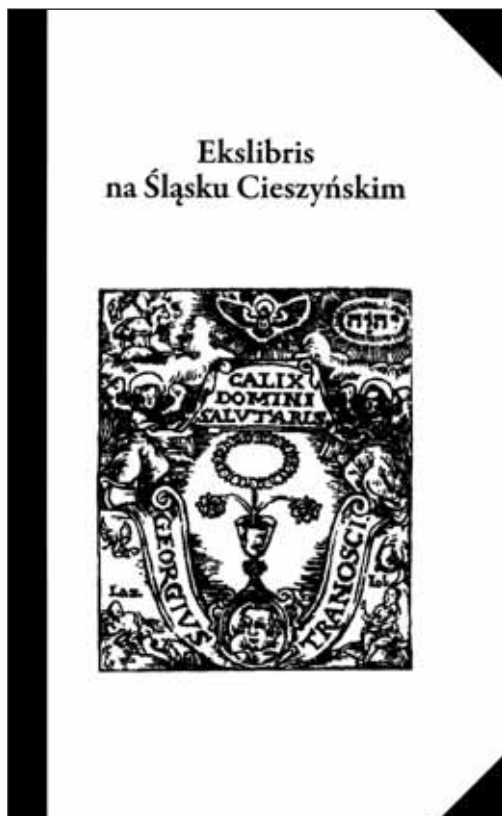
■ **Nejenom lékařem**

Vzpomínky na MUDr. Rudolfa Příbyše, CSc., vydané k nedožitým osmdesátinám. Hradec Králové: královéhradecká sekce SSPE, **2016**, edice Kruh, 48 s., 27 obrázků, 1 fotografie, 21×15 cm, o vydání pečovala M. Rumlarová, grafická úprava a tisk Kostelec nad Orlicí AG TYP, náklad 250 výtisků. Obsah: vzpomínky kolegů lékařů, výtvarníků a sběratelů sestavila M. Rumlarová; Ort. J.. In memoriam MUDr. Rudolfa Příbyše, CSc.; Zidek S. Jak se pan doktor Rudolf Příbyš se sovmi potkal; Rumlarová M. Rudolf Příbyš a japonská exlibris, Život MUDr. Rudolfa Příbyše, CSc., v datech; Řehák, Z. Soupis vlastních exlibris Dr. Rudolfa Příbyše (511 položek z let 1966 až 2009).

Lgh

■ Ekslibris na Śląsku Cieszyńskim

V roce 2016 si v Polsku připomněli 500. výročí vzniku prvního polského exlibris. V mnoha muzeích, galeriích a jiných kulturních institucích proběhly výstavy a prezentace věnované nejen historickým exlibris, ale především propagaci a ožívování sběratelské tradice knižní značky.

Jednou z mnoha publikací je i kniha Ekslibris na Śląsku Cieszyńskim (Exlibris v Těšínském Slezsku) věnovaná tvůrcům a sběratelům z tohoto území. Kniha vyšla v r. 2016 jako bibliofilský tisk v nákladu 200 kusů (+ 30 kusů vázaných v kůži s vloženým originálním exlibris) a byla zpracována kolektivem autorů vedeným Leszkiem Samińským. Kniha se zabývá vývojem knižní značky od nejstarších dřevoryteckých exlibris spjatých s Těšínským Slezskem z počátku sedmnáctého století po současnost. Najdeme zde např. pojednání o exlibris šlechtických a měšťanských knihoven, exlibris z meziválečného a poválečného období a o jednotlivých tvůrcích a sběratelích exlibris tohoto regionu. Nezanedbatelný prostor je věnován i osobnostem spjatým se SSPE: sběrateli PhDr. Józefu Ondruszovi

(1918–1990), učiteli polské ZDŠ v Karvině, a výtvarníkovi a významnému tvůrci exlibris Zbigniewu Kubeczkovi (*1938) z Orlové, kterému je věnována zvláštní kapitola.

Kniha je napsána v polském jazyce, má 112 stran a obsahuje velké množství černobílých reprodukcí.

Patrik Váverka

ČASOPISY

■ BOEKMERK, Tijdschrift voor ex-libriskunst. Nummer 53/2016

Po čase opět monotematické číslo věnované slovenskému výtvarníkovi Mariánu Komáčkovi (*1959). Samozřejmě bohatě ilustrované a s originální A5 přílohou. Autorem článku je Jack van Peer. V textu je zmíněn pěkně dr. Ivan Panenka, jen s tím, že byl předsedou Československé exlibristické společnosti!? Tak psáno. Text je ve dvojnásobném podání: holandsky a anglicky.

Jch

■ **EXLIBRIS ABOENSIS, Nro 94, 2/2016**, Finsko

Heraldickým erbům, pečetím a exlibris se věnuje Pekka Heikkilën; uveřejněna je část I. Rumunským tvůrcům exlibris ze Sedmihradska je věnováno pokračování článku Transilvania II. V článku o olympijských soutěžích ve výtvarném umění jsou připomenuti spisovatel Urho Karhumäki, olympijský vítěz v Berlíně v r. 1936, a básnířka Aale Tynni, olympijská vítězka v Londýně v r. 1948; zobrazeny jsou jejich olympijské medaile a exlibris. V článku o symbolech na exlibris je věnována pozornost svastice; jsou reprodukována exlibris se svastikou a hákovým křížem. Petra Heikkilë je autorkou a ilustrátorkou; tvoří rovněž exlibris. Finská sběratelka Päivi Heikkilä-Halttunen představuje své oblíbené autory a exlibris; sama rovněž exlibris tvoří. V dalším ze série článků o vlasteneckých bojovnících jsou připomenuti Ilmari a Helena Honkanenovi a jejich exlibris. Grafik Illimar Paul (*1945) z estonského Tallinnu tvoří exlibris technikou leptu.

■ **EXLIBRIS ABOENSIS, Nro 95, 3/2016**, Finsko

Pátrání po tvůrci a majiteli exlibris s legendou Carlo Bergman se podobalo detektivnímu pátrání. V Naantali se konalo XXII. finské exlibristické setkání. Svou II. částí pokračuje článek o heraldických erbech, pečetích a exlibris od Pekka Heikkilëna. Tauno Piironen provází čtenáře po antikvariátech ve Stockholmu a hledá a nelézá exlibris. Všestranný umělec Mauri Päivisen vytvořil téměř 300 exlibris. V dalším ze série článků o vlasteneckých bojovnících je připomenut Ilmari Turja a jeho exlibris. Rumunským tvůrcům exlibris ze Sedmihradska je věnováno pokračování Transilvania III.

■ **GRAFIEKWERELD, No. 2. 2016**, Nizozemsko

Mikhail Verkholtantsev (*1937) je vynikající ruský dřevorytec, jehož práce v exlibris překvapují svým jemným zpracováním. Do úžasné sbírky exlibris Marianne a Gerarda Overeemových nahlédneme v článku Jos van Waterschoota; jedním z hojně zastoupených autorů v jejich sbírce je nizozemský dřevorytec Dirk van Gelder (1907–1990), jehož exlibris článek ilustrují. Teodor Lazarov zobrazil v dřevorytech vraždy žen z řeckých tragédií Hekaby, Faidry, Charónovy manželky.

■ **GRAFIEKWERELD, No. 3. 2016**, Nizozemsko

Lou Strik (1921–2001), nizozemský grafik, vytvořil dřevoryt Boží ruka. Jan van der Meulen (81) tiskne barevné litografie a ocelorytiny, které působí radostně a prozrazují velkého tvůrce. Grafické práce a kresby Lou Strika (1921–2001) a jeho druhé ženy Anneke Kuyperové (*1942) představuje ve svém rozsáhlém článku s mnoha reprodukcemi kreseb, dřevorytů, leptů, mědirytin a kombinovaných technik Roh Mohlmann. Francouzský malíř a grafik Jean-Marcel Bertrand (*1948) vytváří dřevorytová exlibris, často barevná v kombinaci s dřevořezem.

■ **L'EX-LIBRIS français, N° 272, 2016**

Robert Saldo (1887–1950), francouzský dřevorytec, vytvořil velké množství exlibris; jeho 76 exlibris je zobrazeno v abecedním pořadí podle majitelů a se stručnými údaji o těchto majitelích. „Obdržená“ exlibris naplňují několik stran časopisu; vedle reprodukováného exlibris jsou údaje o tvůrci a majiteli. Je reprodukováno a popsáno 14 nových exlibris, leptů, Frédérica Kuhlmana a 27 dřevorytových exlibris Geneviève Couteau (1924–2013). Jsou připomenuta úmrtí A. Borna a Z. Mézla.

■ **Mitteilungen der Deutschen Exlibris-Gesellschaft č. 2/2016**

Příští sjezd DEG se koná od 28. 4. do 1. 5. 2017 v Paderbornu. Novým prezidentem DEG byl zvolen 30. 4. 2016 dr. Henry Tauber. Velký prostor je v časopise věnován výsledkům jednání sjezdu DEG (29. 4. až 1. 5. 2016) ve Weidenu a fotografiím ze sjezdu. Časopis Mitteilungen DEG bude nadále vycházet pouze dvakrát ročně. Arcibiskupské akademické knihovně v Paderbornu a jejím exlibris je věnován článek Hermana-Josefa Schmalora. Claudia Bergová zpracovala exlibris s postavami Shakespearových her. Výročí úmrtí Miguela de Cervantese (1547–1616) je připomenuto článkem a reprodukcemi exlibris s Donem Quijotem; dvě česká od B. Krátkého a J. Vodrážky. Klaus Eberlein, německý tvůrce exlibris, oslavil 75. narozeniny; je mu věnován článek a jsou reprodukována jeho exlibris (celkem 15 obrázků). V Německu vyšla kniha Freimaurerische Symbole in den Exlibris, jejímiž autory jsou G. Alvaro a G. C. Torre. Zemřel Werner Schinko (1929–2016) východoněmecký ilustrátor a rovněž tvůrce exlibris.

■ **Nordisk Exlibris Tidsskrift 2016/2** (Severský exlibristický časopis)

Jsou vyobrazena námětová exlibris s motivy vinné révy a vína; z českých od D. Janouška, O. Maříka, B. Krátkého, A. Borna, J. Kaisera, J. Wernera, M. Houry a J. Boudy. Na 85. výstavě byla vystavena exlibris Maddaleny Tuccelliové z Itálie a na 86. Lémbita Löhmuse. Na 1. výstavě sběratelů byla vystavena exlibris Birgity Göbel-Stieglerové.

■ **Nordisk Exlibris Tidsskrift 2016/3** (Severský exlibristický časopis)

Jsou vyobrazena námětová exlibris s motivy květin; z českých B. Čáp, J. Poláček, O. Mařík, M. Houra, D. Janoušek, A. Antonová, C. Bouda a J. Slavík. Na 87. výstavě byla vystavena exlibris J. Brázdy a na 88. Miroslava Hlinky. Na 2. výstavě sběratelů byla vystavena exlibris Hildegardy a Wolfganga Pungsových. Lgh

ZPRÁVY Z VÝBORU SSPE

■ **Výborová schůze se v září nekonala.**

■ **Výborová schůze** konaná dne **4. 10. 2016** v restauraci Therapy v Praze 1 za řízení předsedou K. Urbanem a za účasti pěti členů výboru. Organizátorem sjezdu SSPE v Chrudimi, který se bude konat ve dnech 6. – 8. 10. 2017, bude pan Josef Kouřil z Pardubic. V letošním roce nevyjde Sborník pro exlibris a drobnou grafiku (poslední vyšel v r. 2013). Je přislíbeno, že vyjde k valné hromadě v r. 2017.

■ **Výborová schůze** konaná dne **10. 11. 2016** v restauraci Therapy v Praze 1 za řízení předsedou K. Urbanem a za účasti šesti členů výboru a hostů Ing. Bayerové a Mgr. L. Klimeše. V úvodu podal Mgr. L. Klimeš, delegát SSPE, zprávu o kongresu FISAE ve Vologdě a o výsledku jednání delegátů. Bylo zde potvrzeno konání příštího kongresu FISAE v r. 2018 v Praze a prezidentem FISAE do příštího sjezdu byl zvolen pan Karel Urban. (Podrobnější informace jsou v článku L. Klimeše v tomto čísle). Pan Mgr. Jakub Pich navrhl, že uspořádá sjezd SSPE v r. 2019 v Českém Krumlově. Na zahájení Festivalu komorní grafiky 7. 12. 2016 bude předána cena SSPE akademické malířce Kateřině Vítečkové za dlouholetou úspěšnou tvorbu exlibris.

Výbor SSPE

SONDA 2016

■ Na valné hromadě SSPE konané 27. března 2015 v pražském hotelu Populus se uskutečnila anketa k činnosti SSPE, kterou výbor vyhodnotil především jako poučení pro vlastní řídicí práci. Ačkoli proběhla v bezprostředním kontaktu s přítomnými členy spolku, jejich zapojení do ankety bylo minimální.

Výborem bylo rozhodnuto v anketě pokračovat, avšak korespondenční formou pro 50 členů, a sice pro výbor SSPE, aktivní členy, některé výtvarníky, nové členy a dlouholeté členy.

Rozesílaný dotazník zjišťoval názory členů na činnost spolku a ochotu členů zapojit se aktivně do práce v návaznosti na přípravu kongresu FISAE v r. 2018 v Praze. Výsledky této písemné ankety byly po projednání výborem předneseny na valné hromadě 19. března 2016.

Uvádíme stručné závěry z ankety a diskuse na valné hromadě: Orientace spolku na exlibris a drobnou grafiku je správná. Byla odmítnuta komercializace spolku. Byly kritizovány řídicí a organizační schopnosti výboru SSPE. Znamenalo to přiznat si jistou *vlažnost výboru*, jak to taktně formuloval jeden z řadových členů, ale na druhé straně jsme nezaznamenali ochotu členů zapojit se do činností pro spolek.

Na příští valné hromadě v r. 2017 bude zvolen nový výbor SSPE, jehož složení určí směřování spolku v následujících dvou letech. Varováním by měl být vysoký věk několika současných členů výboru a pouze částečné splnění několika bodů ze schváleného programu činnosti pro r. 2016 (chybí redaktor webových stránek a archivář). Z plánované ediční činnosti se nepodařilo vydat sborník a nebyla uskutečněna výstavka exlibris v rámci knižního veletrhu v Praze. Kladem je naplnění všech ostatních náročných bodů programu.

Při zachování současného programu spolku nás čekají dva další náročné úkoly: důstojná oslava 100. výročí vzniku SSPE a organizace světového kongresu FISAE; oba v r. 2018. Je to výzva pro všechny členy spolku ke spolupráci.

Výbor SSPE

VÝSTAVY

■ Galerie HOLLAR - výstavní plán na rok 2017, 1. pololetí

Smetanovo nábřeží 6, 110 00 Praha 1

4. 1. – 29. 1.	Jubilanti Hollaru
1. 2. – 26. 2.	Adolf Born
1. 3. – 26. 3.	Světlo v mezzotintě
29. 3 – 23. 4.	Jiří Altmann
26. 4. – 21. 5.	Kniha prostor pro grafiku – grafika inspirace pro knihu
24. 5. – 18. 6.	Jiří Slíva: Stop Time
21. 6. – 16. 7.	170 let. Pražská plynárenská – Stroje a technika v grafice

PLACENÍ ČLENSKÝCH PŘÍSPĚVKŮ ZA ROK 2017

■ Členské příspěvky za rok 2017 zůstávají ve stejné výši jako v r. 2016, tj. **800 Kč** pro české členy a **1200 Kč (45 euro)** pro zahraniční členy (včetně nákladů na poštovné 400 Kč). Čeští členové, kteří dovrší v příštím roce věk 80 let a starší, platí pouze udržovací příspěvek 50 Kč jako potvrzení jejich zájmu o členství v SSPE. Čestní členové spolku členské příspěvky neplatí. Členské příspěvky je možno platit v hotovosti u pokladníka spolku, přiloženou složenkou nebo převodem na účet spolku: číslo účtu **87951/0300**, variabilní symbol = evidenční členské číslo. Do zprávy pro příjemce uvádějte: jméno – příspěvek SSPE. Neztěžujte identifikaci vašich plateb!

Pro zasílání plateb ze zahraničí platí číslo účtu vedeného v euro:

IBAN: CZ02 0300 0000 0002 3224 2690, SWIFT/BIC: CEKOCZPP.

Pokud chcete být i v příštím roce členy našeho spolku, uhradte členské příspěvky nejpozději do 31. března 2017. Pokud se rozhodnete členství ve spolku ukončit, oznamte to výboru spolku rovněž do 31. 3. 2017.

Členům, kteří nezaplatí včas členské příspěvky, pozastavíme rozesílání spolkových publikací. Vaše členské číslo naleznete na adresovém štítku Knižní značky.

Výbor SSPE

MARCEL VOTLUČKA DEVADESÁTILETÝ

■ Náš dlouholetý významný člen, sběratel grafiky a poštovních známek pan Marcel Votlučka, syn malíře a grafika Karla Votlučky a synovec keramika, malíře, grafika a výtvarného pedagoga Jaroslava Votlučky, se dožil 15. 12. 2016 devadesáti let. Narodil se v Praze a pracoval jako úředník v Plzni, kam se rodina v r. 1943 přestěhovala. Členem SSPE se stal v r. 1974. Grafické desky, které vyleptal jeho otec, pečlivě opatruje a pravidelně z nich tiskne novotisky, které využívá jako novoročenky pro své přátele. Podílel se na uspořádání řady výstav kreseb a grafik svého otce a na vzniku několika plzeňských publikací s mnoha reprodukcemi z jeho díla, např. *Stará Plzeň očima Karla Votlučky* (2014). Je spoluautorem soupisů exlibris J. Hodka (1985), A. Doležala (2001) a rovněž svého otce (2015), které vydal SSPE. V současné době se podílí na soupisu volné grafiky K. Votlučky (více než 600 položek). Byl spolupracovníkem časopisu České památky, kde uveřejnil několik článků o plzeňských památkách (kostel a hřbitov U všech svatých, plzeňské synagogy) a ve sborníku Pod Zelenou Horou vyšly jeho vzpomínky na Přesticko z 2. světové války.

Přejeme panu Marcelu Votlučkovi vše dobré a hodně zdraví do dalších let.

Výbor SSPE

ŽIVOTNÍ JUBILEA ČLENŮ V ROCE 2017

■ **Padesát let:** 30. 11. Pavel VLČEK.

■ **Padesát pět let:** 3. 1. Ing. Lenka BROŽOVÁ, 5. 1. MUDr. Peter BUJDÁK, 3. 3. Stanislav MLÝNEK, 12. 4. Milan SMĚKAL, 28. 4. Ing. Michala DAVÍDKOVÁ, 7. 7. Mgr. Luděk KLIMEŠ, 15. 10. Evžen HALUZÍK, 12. 11. akademická malířka Renáta KAISEROVÁ.

■ **Šedesát let:** 14. 2. Miluše KOČOVÁ, 10. 4. PhDr. Evženie KLANICOVÁ, 15. 5. MUDr. Natálie JANČÁRKOVÁ, 4. 6. akademická sochařka, grafička Renata ŠIMLÍKOVÁ, 4. 11. Ladislav VAĐURA.

■ **Šedesát pět let:** 22. 1. Zdeněk SKÁLA, 2. 2. Mgr. Vítazoslav CHRENKO, 7. 3. Ing. Yvonna ČAPKOVÁ, 5. 4. Josef KOUŘIL, 6. 4. Karel FOJT, 23. 4. Jiří CHRTEK, 9. 5. akademický malíř Jiří BRÁZDA, 13. 5. Vladimíra NOSÁLKOVÁ, 17. 5. Miroslav BÖHM, 17. 5. akademická malířka Marie ŠECHTLOVÁ, 1. 9. Mgr. Jana KÖHLEROVÁ, 5. 10. PhDr. Zdeněk NĚMEC, 14. 10. akademická malířka Markéta KRÁLOVÁ, 29. 11. Bedřich KOCMAN.

■ **Sešedesát let:** 22. 2. Ing. Luděk FABINGER, 8. 3. Věra JELÍNKOVÁ, 8. 3. Božena HENČOVÁ, 8. 3. akademický malíř Jan KAVAN, 16. 3. Miloslav DARÍČEK, 1. 6. Ing. Ivan BOHÁČ, 9. 9. MUDr. Stanislav BÁRTEK, 14. 10. Mgr. Jiří TICHÝ, 23. 10. Ing. Marie FABINGEROVÁ, 23. 12. Dr. Otakar ŠTAJF.

■ **Sešedesát pět let:** 28. 2. akademický malíř Karel DEMEL, 12. 5. Jiří PAVLÍK, 8. 6. Jaroslav VÁLEK, 12. 6. Hana BUDSKÁ, 31. 7. Rudolf MAREČEK, 3. 11. Zdeněk BENÝŠEK, 28. 11. Marie HANUŠOVÁ, 29. 11. Mgr. Jana ŠVEHLÍKOVÁ.

■ **Osmdesát let:** 4. 9. Jaroslav LOHYNSKÝ, 20. 12. Josef RUNŠTUK.

■ **Osmdesát pět let:** 22. 2. Marie ZAHRADNÍKOVÁ, 1. 5. akademický malíř Karel BENEŠ, 12. 7. Zdenka MATĚJKOVÁ, 14. 8. prof. Ing. Eduard STEHLÍK.

■ **Devadesát let:** 25. 1. Dr. Ottmar PREMSTALLER, 27. 5. Antonín PRŠALA, 30. 6. Ing. Jiří SOUKUP, 11. 9. doc. Mgr. Lubomír POŽIVIL, 9. 12. Rudolf NOVOTNÝ.

■ **Devadesát pět let:** 19. 2. Stanislav ZÍDEK, 4. 6. prof. Zdeňka OVČAŘIOVÁ, 22. 8. Johan SOUVEREIN.

Výbor SSPE všem jubilantům srdečně blahopřeje.

ZMĚNY ČLENSTVÍ

■ **NOVÍ ČLENOVÉ:** 10709 Heda KLOBASOVÁ, Gagarinova 691/28, 500 03 Hradec Králové; 10710 Janusz MONDRY, Sámova 410/28, 101 00 Praha; 10711 Libor POSPÍŠIL, B. Šmerala 801/3, 691 41 Břeclav.

■ **OBNOVENÉ ČLENSTVÍ:** 30040 Arpad Šalamon, Aškerčeva 4, 3210 Kojnice, Slovinsko.

■ **ZMĚNA ADRESY:** 30004 Bert GROENEVELD, Gooszenhof 12, NL-7415 CZ Deventer, Nederland; 10281 doc. Mgr. Lubomír POŽIVIL, Na struze 1740/7, 110 00 Praha.

■ **UKONČENÍ ČLENSTVÍ NA VLASTNÍ ŽÁDOST:** 10060 Ing. Ivo DOSTÁL z Brna, 10672 Petr KUBÁČ z Prahy, 10285 Jan PROŠEK z Prahy, 10656 Mgr. Veronika ŠTEFANOVÁ z Veselí nad Moravou, 10648 Lenka ŠTĚPANÍKOVÁ ze Zlína.

■ **ZRUŠENÍ ČLENSTVÍ PRO NEPLACENÍ PŘÍSPĚVKŮ:** 20033 Ing. Igor CVACHO ze Žiliny, 10636 Mgr. Štěpán HNANÍČEK z Prahy, 10678 Eva KOLAŘÍKOVÁ z Prahy, 30061 Leonid KURIS z Izraele, 10687 Ing. Barbora MANDELÍKOVÁ z Prahy, 30062 Marie M. TUCCELLI z Itálie, 10585 akademická malířka Lenka VOJTOVÁ z Prahy.

**Časopis Knižní značka vydává pro své členy od roku 1937
Spolek sběratelů a přátel exlibris, založený v roce 1918,
se sídlem: Zelenečská 129/34, Hloubětín (Praha 14), 198 00 Praha.
Identifikační číslo ve spolkovém rejstříku vedeném Městským soudem v Praze,
oddíl L, vložka 237: 004 43 522, zapsáno 1. ledna 2014.
Poštovní adresa: P. O. BOX 645, 111 21 Praha 1.
IČO: 00443522. Webové stránky: www.sspe.cz.**

Číslo účtu/Konto:

87951/0300 v měně CZK, Československá obchodní banka a. s.,
Radlická 333/150, 150 57 Praha 5.

Číslo účtu/Konto:

CZ02 0300 0000 0002 3224 2690, SWIFT/BIC: CEKOCZPP v měně EURO,
Československá obchodní banka a. s., Radlická 333/150, 150 57 Praha 5.

Předseda: **Karel Urban**, Na Vyhlídce 291, 252 06 Měchenice.

E-mail: urbankm@tiscali.cz.

Telefon: 251 566 517. Mobil: 728 150 639.

Prezenční aukce: **Ing. Milan Humplík**, Gagarinova 510/21, 360 20 Karlovy Vary.

E-mail: mi303hu@gmail.com.

Telefon: 353 225 454, 241 432 635.

Mobil: 728 342 132.

Pokladník: **PhDr. Zdeněk Němec**, Livornská 424, Horní Měcholupy, 109 00 Praha.

E-mail: zne1@seznam.cz.

Telefon: 274 787 152.

Mobil: 774 666 655.

Redaktor Knižní značky a členská evidence: **Ing. Jan Langhammer, CSc.**,

Ke Kukačce 797/19, 312 00 Plzeň.

E-mail: langhammer.jan@o2active.cz.

Telefon: 377 265 076.

Seznam příloh:

Pozvánka na valnou hromadu 2017. Katalogové listy A. Grmelová, O. Menhart, K. Vik a M. Zychová.

KNIŽNÍ ZNAČKA číslo 4/2015

Redaktor: Ing. Jan Langhammer, CSc.,

Ke Kukačce 797/19, 312 00 Plzeň, e-mail: langhammer.jan@o2active.cz.

Redakční kruh: doc. RNDr. Josef Chalupský, PhDr. Jiří Ort a RNDr. Karel Žižkovský.

Jazyková korektura: Mgr. René Keller a Mgr. David Polčák.

Počítačová sazba článků a výběr obrázků: Ing. Jan Langhammer, CSc.

Grafická úprava a tisk: SOS print s. r. o., Švihovská 10, 301 00 Plzeň.

Náklad 520 výtisků.

Vydává: Spolek sběratelů a přátel exlibris v Praze, Zelenečská 129/34, 198 00 Praha.

ISSN 1211- 3840.

Rozesílá Postservis Praha.

Toto číslo vyšlo 31. 12. 2016. Redakční uzávěrka příštího vydání je 28. 2. 2017.

Karel Vysušil, L1, 1967

Kateřina Vítečková, L1, 2006

Časopis Knižní značka vydává pro své členy od roku 1937 Spolek sběratelů a přátel exlibris založený v roce 1918 se sídlem v Praze.

Název časopisu a logo spolku:
akademický malíř Miroslav Houra.

Obrázek na titulní straně:
Kateřina Vítečková, L1, 1999.